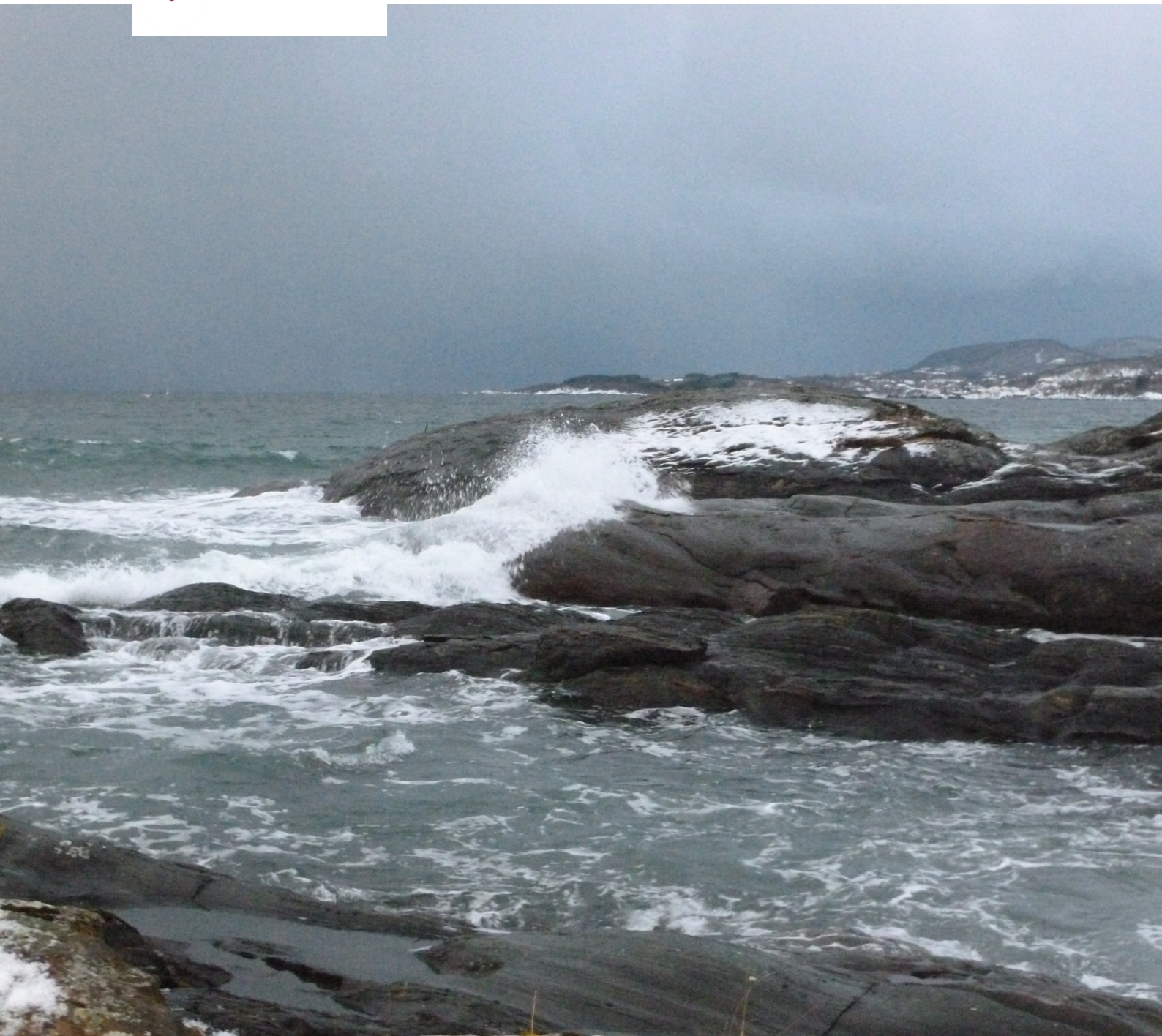

Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste

Ekstremværet Ylva – Rapport

Evaluering av krisehåndteringen i Nordland

Kommunal- og beredskapsavdelingen

Foto:

Forsidebilde: Svein Einar Stuen/Fylkesmannen i Nordland

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Værsituasjonen	3
2.1 Varsling.....	3
2.1.1 Fase A - Melding om økt overvåking før mulig ekstremvær.....	3
2.1.2 Fase B - Korttidsvarsel før ekstremt vær ventes å inntreffe.	3
2.1.3 Fase C - Uværet pågår.....	4
2.1.4 Fase D - Uværet over. Opprydding og reparasjoner pågår.	4
2.2 Vindobservasjoner	4
2.3 Lokale effekter.....	6
3. Kritisk infrastruktur	6
3.1 Strømbrudd	6
3.2 EKOM-brudd.....	6
3.3 Samferdsel	7
4. Skader	7
5. Informasjon og presse	8
5.1 Informasjon fra fylkesmannen.....	8
5.2 Informasjon fra politiet.....	9
5.3 Informasjon fra media.....	11
5.4 Oppsummering informasjon	11
6. Kommunenes arbeid	11
7. Samordning	12
8. Oppsummering	13
Uværet 7. – 8. desember 2017.....	14

1. Innledning

Nordland ble torsdag 23. og fredag 24. november 2017 rammet av ekstremværet Ylva. Denne rapporten oppsummerer forløpet av uværet, skadeomfang og hvordan de ulike etater har jobbet med hendelsen.

Fylkesmannen i Nordland har inntrykk av at det har blitt jobbet veldig bra på mange nivåer i fylket. En velfungerende beredskap på regionalt, kommunalt og lokalt nivå har bidratt til at liv og helse ikke har gått tapt og redusert omfanget av tap av materielle verdier.

Hensikten med denne rapporten er å samle erfaringer med denne type hendelser. Sterk vind fra sørøst er en sjelden hendelse og skaper utfordringer i områder som kanskje ellers ikke er rammet av ekstremvær. Denne rapporten kan derfor fungere som et oppslagsverk ved fremtidige uvær av denne typen. Rapporten inneholder både beskrivelser av hva som gikk bra, og identifiserer mulige forbedringspunkter.

2. Værsituasjonen

2.1 Varsling

2.1.1 Fase A - Melding om økt overvåking før mulig ekstremvær.

Forklaring: Dette varselet betyr at meteorologene gir situasjonen spesiell oppmerksomhet, og kontinuerlig vurderer utviklingen. Det er ennå ikke sikkert at det faktisk blir ekstremvær. Meldingen kan fortsatt trekkes tilbake.

Fylkesmannen mottok tirsdag 21. kl. 1407 varsel om økt overvåking fra meteorologisk institutt. Denne rapporten omhandler kun de deler av varslene som berører Nordland. Varselet som ble sendt ut lød:

«Melding om økt overvåking:

Hendelse nr.4, 1. varsel - fase A

Varsel for områder under økt overvåking:

Helgeland, Saltfjellet, Salten og Ofoten:

Onsdag kveld ventes økning til søraustlig full storm utsatte steder med lokalt kraftige vindkast på 35-45 m/s. Vinden er ventet å minke torsdag kveld, først i sørlige områder.»

2.1.2 Fase B - Korttidsvarsel før ekstremt vær ventes å inntreffe.

Forklaring: Meteorologen har avgjort at det blir ekstremvær. Varselet er mer detaljert enn forutgående meldinger og oppdatering skjer minst hver 6. time. Uværet får navn.

Onsdag 22. kl. 1138 sendte Meteorologisk institutt ut nytt varsel, denne gang som varsel om ekstremvær og navngitt Ylva. Varselet lød:

«Ekstremværet 'Ylva' (hendelse nr.4)

2. varsel - fase B

Varsel om ekstreme værforhold under ekstremværet `Ylva` gjelder for:

Helgeland, Saltfjellet, Salten og Ofoten:

Onsdag kveld ventes økning til søraustlig full storm utsatte steder med lokalt kraftige vindkast på 40-50 m/s. Vinden er ventet å minke torsdag kveld i sør, i nord først fredag morgen.

...

Konsekvenser: Det blir stor fare for innstillinger av flyavganger, båter og annen transport. Broer og fjelloverganger kan bli stengt. Det kan være farlig å oppholde seg utendørs. Det ventes uvanlig stor skade på bygninger, infrastruktur, strømnnett og skog.»

2.1.3 Fase C - Uværet pågår.

Forklaring: Meteorologen sender varsel så ofte som situasjonen tilsier, men uansett minst hver 6. time.

Meteorologisk institutt sendte ut jevnlig varsler mens Ylva pågikk, totalt 9 varsler, melding nr. 3-11. Melding 3 til 8 var identiske, mens i melding nr. 9 som fylkesmannen mottok torsdag 23. kl. 1638 var vindstyrken i varselet redusert for Helgeland. Helgeland var ikke med i den siste meldingen vi mottok under fase C (melding nr. 11).

2.1.4 Fase D - Uværet over. Opprydding og reparasjoner pågår.

Forklaring: Det sendes varsel når fare for ekstremt vær er over. Varselet skal informere om værutsiktene i de nærmeste døgn med tanke på opprydding og reparasjoner.

Siste værvarsel i forbindelse med Ylva mottok Fylkesmannen fredag 24. kl. 11:36. Dette lød: Ekstremværet 'Ylva' (hendelse nr.4)

«12. varsel - fase D

Varsel om ekstreme værforhold under ekstremværet `Ylva` gjelder for:

Saltfjellet, Salten, Ofoten og Troms:

Det blåser fremdeles sørøstlig stiv til sterk kuling utsatte steder og vindkast på 20-30 m/s, men vinden er nå i minking og er under kriteriet for ekstrem vind og vindkast.»

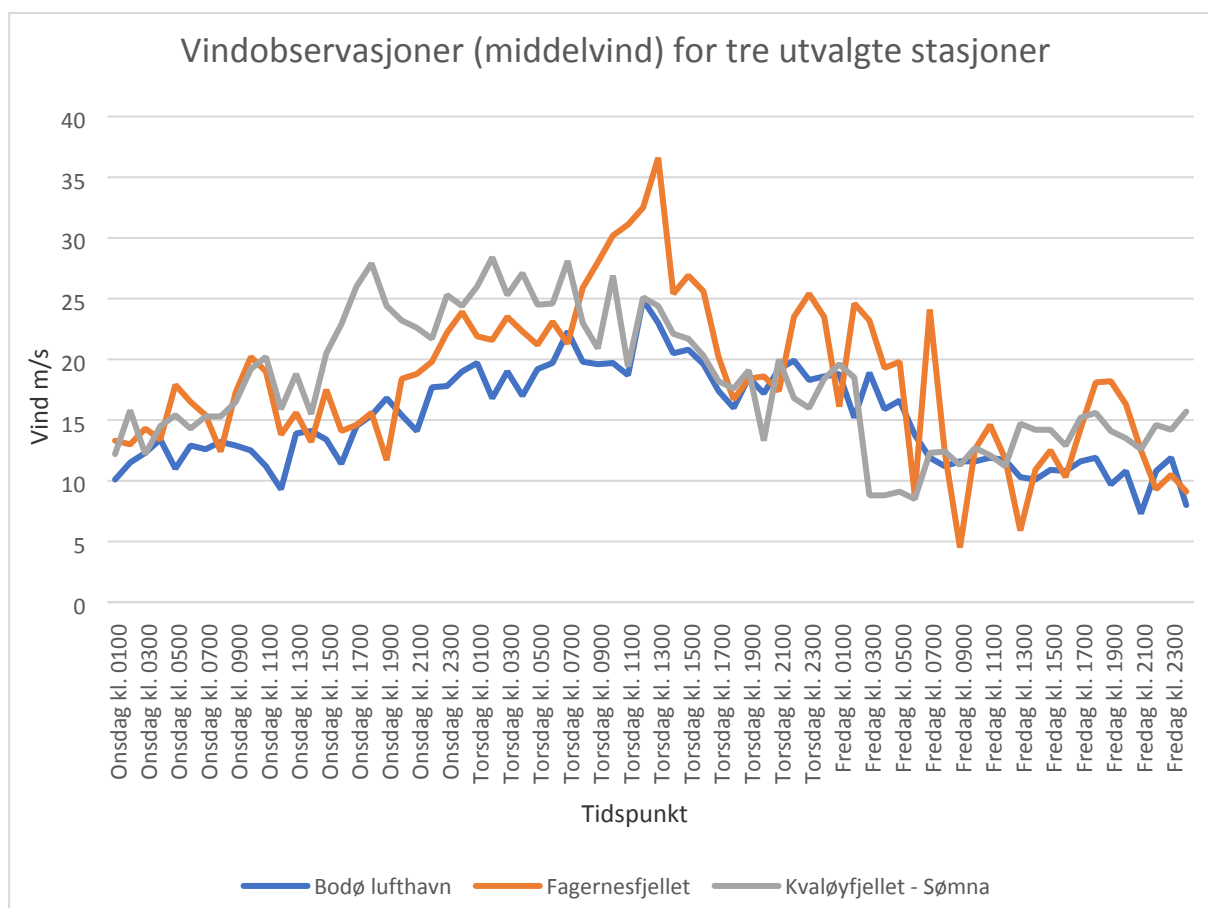
2.2 Vindobservasjoner

Varselet for Ylva var full storm på utsatte steder med vindkast på opptil 40-50 m/s. Full storm er definert som middelvind over 10 minutter mellom 24,5 m/s og 28,4 m/s. Sterk storm er middelvind mellom 28,5 m/s til 32,6 m/s, mens vinden har orkan styrke ved middelvind over 32,7 m/s.

Vindobservasjonene til meteorologisk institutt for perioden onsdag 22. til fredag 24. viser at 8 stasjoner i Nordland målte full storm eller mer. Disse målingene er oppsummert i følgende tabell:

Stasjon	Kommune	Høyde over havet	Maks. middelvind	Tidspunkt for maks middelvind	Maks vindkast
Kvaløyfjellet	Sømna	302	28,4 m/s	23/11 kl. 0200	-
Solvær fyr	Lurøy	10	24,6 m/s	23/11 kl. 0800	35,7 m/s
Myken fyr	Rødøy	17	25,2 m/s	23/11 kl. 1000	31,4 m/s
Glomfjord - Tverrfjellet	Meløy	930	33,5 m/s	23/11 kl. 0900	45,0 m/s
Våtvikfjellet	Gildeskål	600	32,0 m/s	23/11 kl. 1000	46,3 m/s
Bodø lufthavn	Bodø	11	24,9 m/s	23/11 kl. 1200	33,9 m/s
Fagernesfjellet	Narvik	1000	36,6 m/s	23/11 kl. 1300	47,5 m/s
Bjørnfjell	Narvik	512	25,2 m/s	23/11 kl. 1200	38,7 m/s

Varigheten for sterk vind for de tre regionene Helgeland, Salten og Ofoten er vist i figuren under.

Figur 1 Vindhastighet for tre utvalgte stasjoner i perioden onsdag 22. til fredag 24. november

2.3 Lokale effekter

Det er flere stasjoner i Grane kommune som det mangler data fra i denne perioden, det kan skyldes strømbrudd. Det er heller ikke observasjoner fra området Saltdal/Fauske som ble hardt rammet. Videre så viser observasjonene at det har vært svært store lokale forskjeller. På Tjøtta i Alstahaug kommune var høyeste målte vindhastighet 8,6 m/s (frisk bris). Dette samtidig som tak ble ødelagt i Sandnessjøen sentrum bare 20 km lengre nord og skoler stengte i Vevelstad 20 km lengre syd.

3. Kritisk infrastruktur

3.1 Strømbrudd

Ylva førte til en god del lokale strømbrudd. Helgelandskraft hadde på det meste 3 650 husstander uten strøm. Kommunene på Helgeland som i størst grad var rammet av strømbruddene var Brønnøy, Vefsn, Hattfjelldal, Grane, Hemnes, Vevelstad og Rana.

I Salten og Ofoten har vi ikke oversikt over hvor mange husstander som totalt har vært rammet, men kommunene Saltdal, Fauske, Tysfjord, Gildeskål, Meløy og Rødøy har meldt om strømbrudd.

Lengstvarende strømbrudd hadde Grane kommune som hadde abonnenter som var uten strøm i ca. 2 døgn. Mange veier ble stengt av nedfall av skog. Dette gjorde at feilretting tok lengre tid enn vanlig da veiene måtte ryddes for at kraftselskapets mannskaper skulle komme seg ut i felten.

På grunn av strømbrudd er det meldt om utfordringer med vannforsyning i Fauske og Hemnes kommuner. På Fauske var hovedvannkilden ute av drift. Dette ble løst med bruk av reservvannkilde. I Hemnes var vannrenseanlegg i korgen uten strøm i 14 timer. Dette anlegget ble kjørt på nødaggregat.

Det oppstod flere feil på sentralnettet under Ylva. Dette gjorde at strømforsyningen i Nordland ble løst med øydrift i regionalnettet. Strømsituasjonen i Nordland var derfor sårbar for feil på regionalnettet, der det var fare for at feil kunne føre til mer omfattende regionale strømbrudd. Fylkesmannen hadde løpende kontakt med kraftforsyningens distriktssjef (KDS) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om situasjonen.

Nettsidene til Helgelandskraft og Nordlandsnett gav god oversikt over strømsituasjonen i disse selskapenes nedslagsfelt, da feilmeldinger i nettet var lagt ut. Denne informasjonen savnet vi på Indre Salten Energi og Nordkraft sine nettsider. Fylkesmannen ble informert via KDS angående situasjonen i resten av fylket.

3.2 EKOM-brudd

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKOM) sendte jevnlig rapporter på situasjonen for utfall av mobil, bredbånd og fasttelefoni i Telenor sitt nett. Dette koblet med kartløsningen til Telia gav god oversikt over hvilke områder som var rammet av EKOM-brudd.

I fasttelefoninettet er det meldt om kun små lokale utfall. Større deler av Vevelstad kommune var uten bredbåndsforbindelse i ca. ett døgn. I Grane kommune var det større bortfall av både mobil og bredbånd. I de andre kommunene er det meldt om kun mindre lokale feil i mobilnettet.

En ring i transmisjonsnettet i nødnettet falt bort i Meløy. Det betyr at alle baser/sendere i dette området var ute av funksjon. Konsekvensen var at det ikke var mulig å benytte nødnettet i det underlagte dekningsområdet.

NKOM hadde grønn beredskap under hele hendelsen.

3.3 Samferdsel

Det meste av fergesamband og hurtigbåtsamband i Nordland var kansellert i perioden onsdag kveld til fredag morgen. Fjellovergangene E6 Saltfjellet, E10 Bjørnefjell og E12 Umbukta stengte også grunnet vind. Mange fylkesveier og kommunale veier ble stengt grunnet trær som blåste over veiene. Dette ble ryddet fortløpende. Også E6 hadde mindre stengninger grunnet trær som blåste over veien.

Ved Finneid i Fauske kommune ble både E6 og Nordlandsbanen stengt grunnet en større bygning som holdt på å blåse ned. Stengingen varte fra ca. 1330 til ca. 1930. Vinden var så kraftig i dette området at en kontainer blåste av ett passerende godstog tidligere på dagen.

Alle flyplassene på Helgeland var stengt fra onsdag kveld til torsdag kveld.

4. Skader

Det er ikke meldt om dødsfall eller alvorlige personskader etter Ylva. Fylkesmannen har gjennom media registrert en personskade der vinden har blåst en person overende med påfølgende benbrudd.

Mange kommuner melder om at det har vært mange løse gjenstander som har blåst gjennom lufta, og det er mange tak som har blåst av hus. Potensialet for alvorlige skader og dødsfall har derfor vært tilstede.

I Sandnessjøen var det en stund fare for at en kran ved mekanisk verksted skulle falle ned. I de første meldingene var det usikkerhet om hvilken kran det var snakk om, kommunen vurderte derfor evakuering av flere beboende. Situasjonen ble løst når det ble avklart hvilken kran det var snakk om og denne ble sikret.

Finans Norge som er finansnæringens hovedorganisasjon melder 5. desember at antall skademeldinger er kommet opp i 2000 og at skadebeløpet anslås til ca. 150 millioner kroner.

5. Informasjon og presse

5.1 Informasjon fra fylkesmannen

Fylkesmannen la ut følgende informasjon på sine nettsider onsdag 22.:

«Meteorologisk institutt har sendt ut varsel om søraustlig full storm utsatte steder med lokalt kraftige vindkast på 40-50 m/s. Varselet gjelder fra onsdag kveld og rammer spesielt Helgeland, Salten og Ofoten. Vinden er ventet å minke torsdag kveld i sør, i nord først fredag morgen.

Anbefalinger

Alle oppfordres til å sikre løse gjenstander og begrense all uteaktivitet så langt som mulig. Skader på bygninger og infrastruktur og bortfall av strøm og telefon kan bli en konsekvens av uværet. Uværet antas å føre til innstillinger av flyavganger, båter og annen transport. Broer og fjelloverganger kan bli stengt.

Beredskap

Fylkesmannen har varslet alle kommunene og bedt kommunen informere sine innbyggere og ha beredskap for situasjoner som kan oppstå. Vi har også vært i kontakt med nødetatene, sivilforsvaret og eiere av kritisk infrastruktur (strøm, telefon og transportnett). Fylkesmannen vil ha beredskap inntil uværet er over.

Værsituasjonen

Lavtrykk i Norskehavet og høytrykk over Kola-halvøya setter opp et kraftig sørøstlig vindfelt over deler av Nord-Norge. Med denne vindretningen ventes store lokale variasjoner i vindstyrke, og det kan forventes kraftige vindkast på 35-50 m/s i utsatte fjordstrøk og andre leområder.

For mer informasjon om ekstremvær: http://www.met.no/Meteorologi/A_arsle_varet/Varsling_av_farlig_var/»

Mange kommuner viderefremidlet enten denne meldingen eller la ut egen informasjon om det ventende ekstremværet.

Fylkesmannen la ut en ny nettsak den 23. mens uværet pågikk med informasjon om hva vi foretar oss.

«Alle de fire flyplassene på Helgeland og de fleste ferge- og hurtigbåtsamband ble torsdag innstilt på grunn av ekstremværet Ylva. I tillegg til stengte veier og broer, ble også ca. 3650 husstander på Helgeland uten strøm i perioder av dagen.

Torsdag var det søraustlig full storm utsatte steder med lokalt kraftige vindkast på 40-50 m/s. Vinden er ventet å minke torsdag kveld i sør, i nord først fredag morgen, ifølge Meteorologisk institutt.

E6 over Saltfjellet, E10 over Bjørnefjell og E12 over Umbukta er stengt. Flere veier, blant annet E6, er midlertidig stengt på grunn av trær som har blåst over veien.

Også flere skoler måtte stenges på grunn av ekstremværet. Dette gjelder blant annet Fauske, Hamarøy og Vefsn kommune.

Ekstremværet har også ført til brudd på telefoni- og mobilnettet. Verst rammet er Grane og Hattfjelldal. '

Politiet i Nordland ber folk holde seg innendørs i de mest utsatte områdene på Helgeland og Salten i forbindelse med uværet Ylva.

- Fylkesmannen i Nordland er i beredskap og følger situasjonen nøye. Dersom det oppstår alvorlige hendelser så samordner vi hjelp og bidrar med støtte til kommunene. Vi har også løpende kontakt med politiet og sivilforsvaret, sier fylkesberedskapssjef i Nordland, Karsten Steinvik.

Følg løpende værvarsling på yr.no.

<https://www.yr.no/spesialvarsel/ekstrem.html>»

5.2 Informasjon fra politiet

I forkant av hendelsen ble det opprettet kontakt mellom politiet og Fylkesmannen. Det ble enighet om at Fylkesmannen skulle besvare mediehenvendelser i forkant av uværet. Under selve uværet var politiet veldig aktive på twitter og la ut meldinger fortløpende. Dette gav fylkesmannen en god oversikt over skader som følge av uværet. Samtidig gir dette god informasjon til publikum med at politiet oppfordrer til at folk skal holde seg innendørs i utsatte områder, samtidig som de gir oversikt over hvilke deler av Nordland som rammes. Et utdrag fra twitterloggen vises under.

Søk på Twitter

Tweets **8 117** Følgere **12,3 K** Liker **12**

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. E 6 v Finneid, Fauske midlertidig stengt grunnet stormen. Fare for at nærliggende bygning kan blåse overende.

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. Stor silo står i fare for å velte over toglinja v E 6 Finneid, Fauske

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. Utforkjøring ved Bjerka, Nordland. 1 person til legesjekk

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. Helgelandsbrua stengt for trafikk. Vind 40 sek/meter

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. V Slipen Mekaniske verksted, Sandnessjøen er en krane i ferd med å velte. Hold avstand.

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. Låve v. Erikstad , Fauske er taket blåst av.

Politiet i Nordland @politinordland · 23. nov. Politiet i Nordland ber publikum holde seg innendørs i de mest utsatte områdene på Helgeland og Salten i forbindelse med uværet Ylva. Publikum bes følge med på værmeldingen

Figur 2 Utdrag fra Nordland politidistrikt sin Twitter-logg

5.3 Informasjon fra media

Fylkesberedskapssjefen ble intervjuet totalt 7 ganger av NRK i løpet av hendelsen. Intervjuene ble publisert på nett, NRK radio, NRK Nordland og på NRK sine landsdekkende nyhetssendinger. I tillegg henvendte ulike medier seg til fylkesberedskapssjefen over telefon for å få kommentarer. Fokuset på intervjuene var samordning, at fylkesmannen hadde oversikt og å prøve å berolige befolkningen.

Lokalaviser og NRK Nordland var veldig aktive under Ylva. Lokale medier fulgte situasjonen tett og oppdaterte sine nyhetsstrømmer jevnlig med informasjon. De hentet informasjon fra kommunenes nettsider, fra kraftselskaper og politiets twittermeldinger i tillegg til de sakene de laget selv. I sum dannet dette et godt bilde av situasjonen. For fylkesmannen var denne informasjonen gull verdt med tanke på å identifisere de hardest rammede områdene.

Ikke alle avisene har åpne løsninger for formidling av nyhetsstrømmer. Dette er en svakhet da meldinger som er av kritisk art bør komme allmenheten til gode. Det bør derfor oppfordres til at de lokalaviser som har alt innhold bak betalingsmur åpner de viktigste nyhetene for allmenheten i slike situasjoner.

5.4 Oppsummering informasjon

Kombinasjonen med informasjon fra fylkesmannen, kommunen, politiet og media i forkant og under uværet gjorde at publikum var godt informert om situasjonen. Det er vanskelig å konkludere om dette har vært med på at det ikke ble alvorlige personskader. Men det meldes at folk har tatt forholdsregler og unngått å oppholde seg i utsatte områder.

6. Kommunenes arbeid

Fylkesmannen valgte å varsle alle kommunene i Nordland om ekstremværet Ylva selv om ekstremværvarelet ikke gjaldt Lofoten og Vesterålen. De fleste kommunene har rapportert om at de har iverksatt økt overvåking. De har gjort interne vurderinger om hvordan dette kan ramme dem og iverksatt tiltak deretter. De interne vurderingene omfatter utfordringer for skolesektoren, helse og teknisk.

Hamarøy, Vevelstad og Rødøy kommuner valgte å stenge en eller flere skoler. I løpet av torsdag stengte også Fauske, Alstahaug, Vefsn og Gildeskål en eller flere skoler.

Teknisk etat og brannvesen brukte mye tid på å sikre tak og løse gjenstander. Dette har vært medvirkende til å redusere skadeomfanget.

Kommunene som var hardest rammet valgte å samle kriseledelsen enten gjennom møte eller per telefon.

Fylkesmannen ba alle kommunene om å svare på følgende spørsmål etter Ylva:

- Hvilke tiltak iverksatte kommunen etter at ekstremværvarelet var sendt ut?
- Hvilke typer skader er registrert i kommunen?

- Har det vært bortfall av kritisk infrastruktur (strøm, mobil, fasttelefoni, bredbånd)? Hvis ja, hvilket omfang?
- Andre kommentarer?

Spørsmålene ble sendt til rådmenn med kopi til beredskapskoordinatorer med frist 1. desember. Per 4. desember har 32 av 44 kommuner besvart henvendelsen.

I etterkant av Ylva har flere kommuner lagt ut informasjon på sine nettsider der de advarer mot å begynne opprydding i nedfallsskog, da dette er et arbeid som er forbundet med stor fare og bør utføres av profesjonelle.

7. Samordning

Fylkesmannen valgte å ikke sette full kriseledelse under Ylva. Situasjonen ble fulgt tett av beredskapsseksjonen, og fylkesmannen ble løpende orientert om utviklingen. Det var ikke aktuelt å innkalle fylkesberedskapsrådet, men det var kontakt underveis mellom de aktørene som hadde et ansvar under hendelsen. Dette er politiet, Sivilforsvaret, Telenor, NVE, vegvesen og KDS.

Telenor bad via fylkesmannen om assistanse fra Sivilforsvaret til rydding av vei ved Majavatn. Grunnet tidsbruk ble dette løst ved privat entreprenør. Sivilforsvaret ble informert av fylkesmannen om situasjonen i Grane kommune og at kommunen vurderte å be om bistand. Det ble senere klart at behov for bistand ikke var tilstede.

Utveksling av informasjon mellom NVE, KDS og Fylkesmannen fungerte godt.

Som tidligere nevnt var politiets bruk av twitter en kilde til god informasjon. I fremtiden bør det vurderes om politiet kan dele sitt situasjonsbilde med fylkesmannen gjennom andre kanaler. For eksempel situasjonsrapportering.

Fylkesmannen hadde under hendelsen telefonisk kontakt med rådmenn i Fauske, Alstahaug og Grane. Kontakten ble tatt på bakgrunn av den informasjonen fylkesmannen satt på med tanke på hvilke områder som var hardest rammet. I ettertid ser fylkesmannen at vi kunne vært mer proaktiv på å kontakte andre kommuner, for eksempel Saltdal og Sørfold.

Fylkesmannen rapporterte sin situasjonsforståelse skriftlig til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) torsdag 23. Videre kontakt med DSB var per telefon der DSB ble oppdatert på situasjonen i Nordland.

Denne rapporten har blitt gjennomgått i møte i lokal redningsentral (LRS) torsdag 7. desember 2017.

8. Oppsummering

Hovedkonklusjonen er at beredskapen i fylket fungerte bra under ekstremværet Ylva.

Ekstremværvarelet fra meteorologisk institutt stemte godt med tanke på vindretning, vindstyrke og skadeomfang. Varselet stemte også god på geografisk utbredelse.

Kommunene responderte godt på varselet som ble sendt ut. Kommunene tok forhåndsregler, iverksatte økt overvåking, satte tekniske avdelinger i beredskap og noen kommuner var proaktive og stengte skoler. En del kommuner stengte skolene mens uværet pågikk. Vind fra denne retningen og med denne styrken er sjeldent. De kommuner som opplevde å måtte stenge skoler mens uværet pågikk bør se på ordninger som sikrer tidligere stenging ved senere episoder med sterk vind fra sørøst.

Kommunene gjorde gjennom teknisk avdeling og lokalt brannvesen en stor innsats for å sikre tak og andre løse gjenstander. Dette har vært med på å redusere skadeomfanget og begrense mulighetene for personskader og dødsfall.

Det har vært jobbet godt med informasjon fra lokale medier, kommuner og kraftselskap. God informasjon til befolkningen er med på å redusere skadevirkninger av uværet. Spesielt politiets bruk av twitter gir god informasjon til både media og befolkningen. Helgelandskraft hadde veldig gode oppdateringer på utfall av strøm og andre nettselskap bør lære av Helgelandskraft med tanke på å legge ut informasjon.

Lokalavisene spiller en veldig viktig rolle i å formidle hva som skjer. De fleste lokalaviser har sine nettsaker bak betalingsmur. En del aviser (Fremover, Avisa Nordland og Helgelendingen) hadde liveoppdateringer liggende åpnet på nett. De avisene som ikke har dette bør lære av disse avisene. Lokal informasjon i en krisesituasjon kan være med på å begrense tap av liv, helse og verdier og bør gis gratis ut til befolkningen.

Samordning mellom regionale aktører fungerte bra. Informasjonsutveksling fungerte godt. Fylkesmannen vil ta initiativ ovenfor politiet for å se på rutiner for utveksling av informasjon mellom etatene.

Uværet 7. – 8. desember 2017

Nordland ble på nytt truffet av et uvær 7. til 8. desember 2017. Dette uværet lignet mye på Ylva med sterk vind fra øst/sørøst. Meteorologisk institutt utstede 6. desember obs-varsel om full storm på utsatte steder med vindkast på 30 til 40 m/s. I samme varsel ble beredskapsorganisasjoner bedt om å forberede seg.

Varselet lå tett opp mot ekstremværsvarsel, og med de erfaringene vi hadde fra Ylva så tok fylkesmannen kontakt med vakthavende meteorolog ved Værvarslinga i Nord-Norge for å diskutere vær-situasjonen. Vakthavende meteorolog mente at vinden ville ligge på liten storm, men opprettholdt vurderingene av styrken på vindkastene.

Fylkesmannen viderevarsler kommuner og andre beredskapsorganisasjoner ved ekstremværsvarsel. Da det ikke var ekstremværsvarsel i denne situasjonen valgte fylkesmannen å ikke viderevarsle kommunene. I denne vurderingen lå det også at både Fauske og Saltdal kommuner, som vi anså som de kommunene som kunne bli hardest rammet, allerede hadde lagt ut god informasjon om uværet på sine nettsider.

Fylkesmannen har observert at det har vært referert til ekstremværet Aina i denne sammenhengen og vil presisere at Aina foregitt samtidig, men var geografisk begrenset til Vestlandet sør for Stad. Det var altså ikke utstedt ekstremværsvarsel for Nordland i denne situasjonen.

Oppsummert så resulterte dette uværet i en del stengte veier. E6 var stengt over Saltfjellet og ved fergesambandet Bognes - Skarberget. Det var også vanskelige kjøreforhold en god del plasser i fylket grunnet snødrev. I Bindal kjørte en buss med ca. 40 personer av veien. Det ble ikke meldt om alvorlige skader i denne ulykken.

På det meste var ca. 4 000 personer uten strøm. Hovedsakelig i Rana kommune etter et større utfall på Båsmo. Strømbruddet var på natt og det anses ikke å ha hatt konsekvenser utover det normale. Mobilnett og bredbånd har stort sett vært oppe og gått som normalt.

Bodø lufthavn ble stengt grunnet kombinasjonen glatt underlag og sterk vind. Dette resulterte i utfordringer knyttet til overnatting da hotellene ble fylt opp. Sivilforsvaret bistod Avinor med feltsenger til flyplassen slik reisende fikk et sted å sove.

I Saltdal ble en del hustak revet av på Sundby. Fauske kommune valgte å holde to skoler stengt på fredag grunnet den sterke vinden. Utover dette er det ikke meldt om større problemer i Nordland. Den sterkeste vinden opptrådte lokalt i Saltdal og til dels i Fauske kommune. Vindmålinger fra Nordland er vist i tabell på neste side.

Stasjon	Kommune	Høyde over havet	Maks. middelvind	Tidspunkt for maks middelvind	Maks vindkast
Kvaløyfjellet	Sømna	302	26,3 m/s	7/12 kl. 1400	-
Solvær fyr	Lurøy	10	24,6 m/s	7/12 kl. 2300	34,5 m/s
Myken fyr	Rødøy	17	22,4 m/s	8/12 kl. 0100	27,1 m/s
Glomfjord - Tverrfjellet	Meløy	930	-	-	-
Våtvikfjellet	Gildeskål	600	23,5 m/s	7/12 kl. 1400	35,1 m/s
Bodø lufthavn	Bodø	11	23,4 m/s	7/12 kl. 2000	31,5 m/s
Fagernesfjellet	Narvik	1000	31,3 m/s	8/12 kl. 0000	38,0 m/s
Bjørnfjell	Narvik	512	22,1 m/s	8/12 kl. 1000	32,3 m/s

Sammenligner vi sterkeste middelvind og sterkeste vindkast fra Ylva og uværet 7. desember får vi følgende tall:

Stasjon	Maks middelvind under Ylva	Maks vindkast under Ylva	Maks middelvind under uvær 7. desember	Maks vindkast under uvær 7. desember
Kvaløyfjellet	28,4 m/s	-	26,3 m/s	-
Solvær fyr	24,6 m/s	35,7 m/s	24,6 m/s	34,5 m/s
Myken fyr	25,2 m/s	31,4 m/s	22,4 m/s	27,1 m/s
Glomfjord - Tverrfjellet	33,5 m/s	45,0 m/s	-	-
Våtvikfjellet	32,0 m/s	46,3 m/s	23,5 m/s	35,1 m/s
Bodø lufthavn	24,9 m/s	33,9 m/s	23,4 m/s	31,5 m/s
Fagernesfjellet	36,6 m/s	47,5 m/s	31,3 m/s	38,0 m/s
Bjørnfjell	25,2 m/s	38,7 m/s	22,1 m/s	32,3 m/s

Generelt var det mindre vind under uværet 7. desember enn under Ylva. Det er rapportert at vinden lokalt i Saltdal følte sterkere nå enn under Ylva. Dette understøttes med at det har blitt revet av hustak i den siste hendelsen. Det er dessverre ikke vindmålinger fra de områdene i Fauske og Saltdal der vinden har vært sterkest, men det antas at det har vært lokale vindeffekter som har resultert i en del av de skadene vi ser i Saltdal.

Fylkesmannen er av den oppfatningen at både Fauske og Saltdal kommuner har håndtert uværet den 7. desember godt.

Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnopost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

www.twitter.com/FMNordland || www.facebook.com/FylkesmannenNO